

Taflen Wybodaeth y Claf 18

Deddf Iechyd Meddwl 1983

Adran 47: Unigolyn Sydd yn y Carchar Heb Gyfyngiadau'n Cael ei Drosglwyddo i Ysbyty

Rydych wedi cael eich derbyn i:

Eich Clinigwr â Chyfrifoldeb yw:

Dyddiad dechrau eich cadw dan adran 47:

Pam yr wyf yn yr ysbyty?

Rydych wedi cael eich trosglwyddo i'r ysbyty oherwydd bod yr Ysgrifennydd Gwladol dros Gyfiawnder yn fodlon – ar sail cyngor dau feddyg – bod gennych anhwylder meddyliol a bod angen i chi fod yn yr ysbyty i gael triniaeth feddygol.

Mae'r Ysgrifennydd Gwladol wedi llofnodi cyfarwyddyd trosglwyddo dan adran 47 o Ddeddf Iechyd Meddwl 1983, sy'n caniatáu i garcharor wedi'i ddedfrydu gael ei drosglwyddo i ysbyty.

Am ba hyd y byddaf i yma?

I ddechrau, gellir eich cadw yma tan ddiwedd eich dedfryd o garchar fel y gallwch gael y driniaeth feddygol sydd ei hangen arnoch. Rhaid i chi beidio â gadael yr ysbyty. Os byddwch yn ceisio gadael, gall y staff eich rhwystro. Os byddwch yn gadael, gellir dod â chi'n ôl yma a gallech chi gael eich arestio.

Os bydd eich dedfryd yn dod i ben tra byddwch yn yr ysbyty a bod angen triniaeth arnoch o hyd, gellir eich cadw yn yr ysbyty. Bydd eich clinigwr â chyfrifoldeb yn dweud wrthyfych pan fyddwch yn barod i adael. Os bydd eich clinigwr â chyfrifoldeb yn penderfynu y dylech chi aros yn yr ysbyty, byddwch yn cael taflen arall i egluro beth fydd yn digwydd.

Cynlluniau gofal

Bydd gennych 'gynllun gofal' unigol. Byddwch yn cael asesiad yn rhan o'r cynllun hwnnw, a bydd eich gofal a'ch triniaeth yn cael eu seilio ar eich cryfderau personol. Os ydych yn dymuno, byddwch ynghlwm wrth weithredu eich cynllun gofal eich hun yn ogystal â bod ynghlwm wrth ei gynllunio.

Bydd gennych gydlynnydd i ddatblygu eich cynllun gofal, a bydd yn cysylltu â phobl eraill sydd â diddordeb perthnasol yn eich gofal, gan gynnwys eich clinigwr â chyfrifoldeb, eich gweithiwr cymdeithasol, eich gofalwr os oes gennych un, a'ch ffrindiau a'ch perthnasau os byddwch yn cytuno â hynny. Wedi iddo gael ei ddatblygu, bydd eich cynllun gofal yn nodi'r amserlenni y cytunwyd arnynt ar gyfer gweithredu agweddau amrywiol ar y cynllun. Bydd yr agweddau hynny'n cynnwys eich triniaeth feddygol, eich gofal iechyd corfforol, a gwaith paratoi ar gyfer y cyfnod ac ymdrin â'r cyfnod wedi i chi gael eich rhyddhau.

Bydd eich cynllun gofal yn cael ei gofnodi'n ysgrifenedig, a gallwch ei lofnodi os ydych yn dymuno. Byddwch yn cael copi ohono hefyd. I gael mwy o wybodaeth am yr hyn y bydd eich cynllun gofal yn ei gynnwys, gofynnwch am gopi o'r llyfryn 'Tawelwch Meddwl' sy'n sôn am God Ymarfer Cymru.

A allaf i gael fy anfon yn ôl i'r carchar?

Gallwch, ond os oeddech chi'n agos at ddiwedd eich dedfryd pan gawsoch chi eich trosglwyddo i'r ysbyty, mae'n annhebygol y byddwch yn cael eich anfon yn ôl i'r carchar i gwblhau gweddill eich dedfryd.

Gwasanaeth Eiriolaeth Iechyd Meddwl Annibynnol

Bydd modd i chi ddefnyddio'r gwasanaeth eiriolaeth iechyd meddwl annibynnol, sy'n wasanaeth cyfrinachol. Bydd y gwasanaeth hwn yn rhoi cymorth i chi ac yn eich helpu i ddeall y Ddeddf.

Bydd y gwasanaeth yn eich helpu i gael gwybodaeth am eich hawliau cyfreithiol, unrhyw driniaeth feddygol y gallech chi fod yn ei chael, a'r modd y gallwch apelio yn erbyn cael eich cadw.

Os ydych yn cael unrhyw drafferth deall y daflen hon, neu os oes gennych unrhyw gwestiynau eraill, gallwch ofyn i'r gwasanaeth eiriolaeth iechyd meddwl annibynnol am help.

A allaf i apelio?

Gallwch ofyn i reolwyr yr ysbyty ganiatáu i chi adael yr ysbyty, ond dim ond â chytundeb yr Ysgrifennydd Gwladol dros Gyfiawnder y gallant eich rhyddhau chi. Os byddwch am iddynt ystyried eich achos, dylech ysgrifennu atynt yn y cyfeiriad canlynol: (Gwybodaeth i'w hychwanegu yn lleol)

Gallwch wneud cais hefyd i Dribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru i ofyn am gael eich rhyddhau. Gallwch wneud cais i'r Tribiwnlys unrhyw bryd yn ystod y chwe mis cyntaf tra byddwch yn cael eich cadw yn yr ysbyty. Os na chewch chi ganiatâd i gael eich rhyddhau o'r ysbyty ar ôl eich cais cyntaf i'r Tribiwnlys, gallwch wneud cais arall os byddwch yn cael eich cadw yn yr ysbyty am ail gyfnod o chwe mis, a chais arall unwaith yn ystod pob blwyddyn y byddwch yn cael eich cadw yn yr ysbyty wedi hynny.

Beth sy'n digwydd mewn gwrandawriad o flaen Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru?

Mae'r Tribiwnlys yn annibynnol ar yr ysbyty. Bydd aelodau'r Tribiwnlys yn dod i gwrdd â chi, a byddant yn gwrandao ar eich barn chi a barn eich cynrychiolydd (os oes gennych un). Bydd meddyg y Tribiwnlys yn ymweld â chi cyn gwrandawriad y Tribiwnlys. Bydd yn siarad â'ch clinigwr â chyfrifoldeb a phroffesiynolion eraill sydd ynghlwm wrth eich gofal, a bydd yn darllen adroddiadau am eich amodau cadw a'ch gofal cyn penderfynu a ydych yn ddigon da i gael eich rhyddhau. Bydd y Tribiwnlys yn ysgrifennu atoch cyn pen 7 diwrnod i ddyddiad y gwrandawriad i roi gwybod i chi beth yw ei benderfyniad.

Efallai y byddwch am ofyn i gyfreithiwr eich helpu gyda'r Tribiwnlys. Mae gan yr ysbyty gopi o restr Cymdeithas y Cyfreithwyr o gyfreithwyr arbenigol, neu efallai y byddwch am ddefnyddio eich cyfreithiwr eich hun. Fel rheol, gallwch wneud hynny'n rhad ac am ddim dan y cynllun cymorth cyfreithiol.

Cyfeiriad swyddfa'r Tribiwnlys yw:

Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru
Adeiladau'r Goron
Parc Cathays
Caerdydd CF10 3NQ

Pa driniaeth y byddaf i'n ei chael?

Bydd y clinigwr cymeradwy sydd â gofal am eich triniaeth yn siarad â chi am unrhyw driniaeth sydd ei hangen arnoch ar gyfer eich anhwylder meddyliol.

Gellir rhoi meddyginiaeth neu gyffuriau i chi ar gyfer eich anhwylder meddyliol am hyd at dri mis heb eich cydsyniad. Os bwriedir i'r driniaeth barhau am fwy na thri mis, ac os na fyddwch yn cydsynio neu na allwch gydsynio, gofynnir i feddyg annibynnol ymweld â chi. Caiff y meddyg hwnnw ei alw'n feddyg a benodwyd i roi ail farn. Bydd y meddyg dan sylw'n siarad â chi ac yn siarad â nyrs neu aelodau eraill o staff sy'n eich adnabod yn yr ysbyty. Ni fydd y driniaeth yn parhau oni bai fod y meddyg annibynnol yn cytuno y dylech ei chael. Efallai y bydd meddyginiaeth arall yn cael ei hargymell ar ôl i'r meddyg annibynnol siarad â'r clinigwr cymeradwy sydd â gofal am eich triniaeth.

Sut y gallaf i gwyno?

Os byddwch am gwyno am y ffordd yr ydych yn cael eich trin yn yr ysbyty, dylech siarad â'r unigolyn sydd â gofal am y ward neu dylech siarad â nyrs neu weithiwr cymdeithasol. Os nad ydych yn hapus â'u hateb, gallwch ysgrifennu at reolwyr yr ysbyty yn y cyfeiriad canlynol: (Gwybodaeth i'w hychwanegu yn lleol)

Os na fyddwch yn hapus ag ymateb y rheolwyr, gallwch ofyn am help gan y Gwasanaeth Adolygu ar gyfer Iechyd Meddwl. Sefydlwyd y Gwasanaeth Adolygu i wneud yn siŵr bod y gyfraith iechyd meddwl yn cael ei defnyddio'n iawn a bod cleifion yn cael y gofal priodol pan fyddant yn yr ysbyty.

Gallwch ysgrifennu atynt yn y cyfeiriad isod:

Y Gwasanaeth Adolygu ar gyfer Iechyd Meddwl
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Tŷ Bevan
Parc Busnes Caerffili
Heol y Fan
Caerffili CF83 3ED

Neu gallwch ffonio: 029 2092 8858

Neu gallwch ffacio: 029 2092 8904

neu gallwch siarad ag Adolygydd pan fydd yn ymweld. Gall rheolwr y ward roi dyddiad yr ymweliad nesaf ichi.

Gallwch hefyd ysgrifennu at y Gwasanaeth Adolygu ar ôl ichi adael yr ysbyty.

Eich llythyrau

Fel rheol, byddwch yn gallu ysgrifennu at unrhyw un ac yn gallu cael llythyrau a pharseli gan unrhyw un. Os bydd rhywrai wedi dweud nad ydynt am gael llythyr neu barsel gennych, mae'r Ddeddf Iechyd Meddwl yn rhoi pŵer i reolwyr yr ysbyty atal unrhyw lythyrau neu barseli a anfonir gennych atynt. Byddwch yn cael gwybod yn ysgrifenedig os digwydd hynny.

Cod Ymarfer Cymru

Mae Cod Ymarfer Cymru yn rhoi cyngor i staff ynghylch Deddf Iechyd Meddwl 1983. Bydd yn rhaid iddynt feddwl am yr hyn y mae'r Cod yn ei ddweud pan fyddant yn gwneud penderfyniadau ynghylch eich gofal. Gallwch ofyn am gael gweld copi o'r Cod, neu gallwch ofyn am gopi o'r llyfryn 'Tawelwch Meddwl' sy'n sôn am God Ymarfer Cymru.

Mwy o wybodaeth a help

Os oes unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall ynglŷn â'ch gofal a'ch triniaeth, bydd aelod o'r staff yn barod i'ch helpu. Gofynnwch i un o'r staff am esboniad os oes unrhyw beth yn aneglur yn y ffurflen hon, neu os oes gennych fwy o gwestiynau.

Mae'r gwasanaeth eiriolaeth iechyd meddwl annibynnol ar gael hefyd i'ch helpu a'ch cefnogi.

Cofiwch ofyn os hoffech gael copi o'r daflen hon i'w roi i rywun arall.